TIC BRNO

OSOBNOSTI:

Alfons Mucha v Brně

Alfons Mucha (1860–1939)

Alfons Maria Mucha byl významnou osobností evropské secese. Jeho specifický výtvarný projev označovaný přímo jako „styl Mucha“, vyznačující se statickou kompozicí, jemnou, neagresivní barevností a dekorativním bohatstvím ornamentu, se stal přímým synonymem pro tento umělecký sloh. Známý je především díky svým plakátům, které ho dostaly do povědomí veřejnosti, ale navrhoval také šperky, sklo, nábytek a interiéry. Ilustroval knížky a časopisy. Věnoval se malbě návrhů jídelních menu, kalendářů a dekorativních zástěn či vytvářel návrhy pro české známky a prvorepublikové bankovky. Jeho největším dílem je však cyklus dvaceti velkých pláten s historickou tematikou – Slovanská epopej.

Alfons Mucha se narodil 24. července 1860 v Ivančicích na jižní Moravě v rodině soudního sluhy Ondřeje Muchy. Právě nedaleké Brno bylo místem prvních pokusů o studia a především jeho výtvarných začátků.

Slovanská epopej (1910–1928)

Alfons Mucha během života kvůli své tvorbě značně cestoval a to například do Rakouska, Itálie, Francie, Ruska, Jugoslávie a Ameriky. V USA se dokonce na nějakou dobu usadil a působil zde jako dekoratér a malíř portrétů. Během tohoto období se Muchovi v hlavě formovala myšlenka uceleného cyklu velkoformátových obrazů, které by dokázaly postihnout podstatu, historii a ducha slovanství. Viděl v tom kromě jiného možnost podpořit sebevědomí českého národa, který se stále hlasitěji dožadoval autonomie na Habsburské monarchii.

Šťastné setkání Alfonse Muchy s Charlesem R. Cranem, milionářem, podnikatelem a socialistou, který spolu s Muchou sdílel zájem o Slovanstvo, umožnilo celé dílo financovat. Osmnáct let tak vznikal na zámku ve Zbirohu v západních Čechách cyklus dvaceti velkých obrazů na téma slovanských dějin. Polovinu pláten věnoval Mucha českému národu – jeho historii, náboženství a kultuře – druhou polovinu zasvětil Slovanům a všeslovanským výjevům. Alfons Mucha Slovanskou epopej právem považoval za své životní dílo.

Slovanská epopej zdarma s BRNOPASEM

Na zámku v Moravském Krumlově je možné obdivovat slavnou Slovanskou epopej Alfonse Muchy.

Cyklus dvaceti velkoformátových pláten vznikal v letech 1910–1928 a zájemcům se nyní nabízí mimořádná příležitost vidět celé monumentální dílo pohromadě.

S turistickou kartou BRNOPAS získáte vstup zdarma. Navíc získáte výhodné slevy i do dalších zajímavých míst na jižní Moravě.

VÍCE INFORMACÍ NA
www.mucha-epopej.cz
www.brnopas.cz

Audioprůvodce Brnem po stopách A. Muchy a L. Janáčka

Představte si Brno na přelomu 19. a 20. století – město plné kontrastů, tradic i nových myšlenek, které tehdy formovaly dvě mimořádné osobnosti: malíř Alfons Mucha a skladatel Leoš Janáček. Každý z nich šel svou cestou, a přesto oba nesmazatelně ovlivnili nejen Brno, ale i celý kulturní svět.

Tento audioprůvodce vás vezme na tematickou procházku městem, během níž poznáte místa, která s těmito velikány úzce souvisejí.

Katedrála sv. Petra a Pavla

Zpěv na Petrově

První stopy Alfonse Muchy v Brně vedou na Petrov. Hudba byla nedílnou součástí Muchova dětství. Dle tehdejšího zvyku se Alfons Mucha začal učit hrát na housle od útlého věku a díky svému krásnému altu zpíval již od osmi let na kůru ivančického kostela. Jeho otec neměl jako soudní sluha dostatečný příjem na to, aby synovi mohl zaplatit studium. To přivedlo Alfonse na kůr chrámu na Petrově, kde si od svých jedenácti let na studia vydělával zpěvem. Ve volném čase se se svým kamarádem Dolinou rád toulal po Špilberku, Pisárkách a v místech dnešních Denisových sadů, kde si dvojhlasně pro sebe a potěšení kolemjdoucích zpívali. Na Petrově působil do doby, než se mu vlivem dospívání začal měnit hlas.

Obytný dům na ulici Panenská

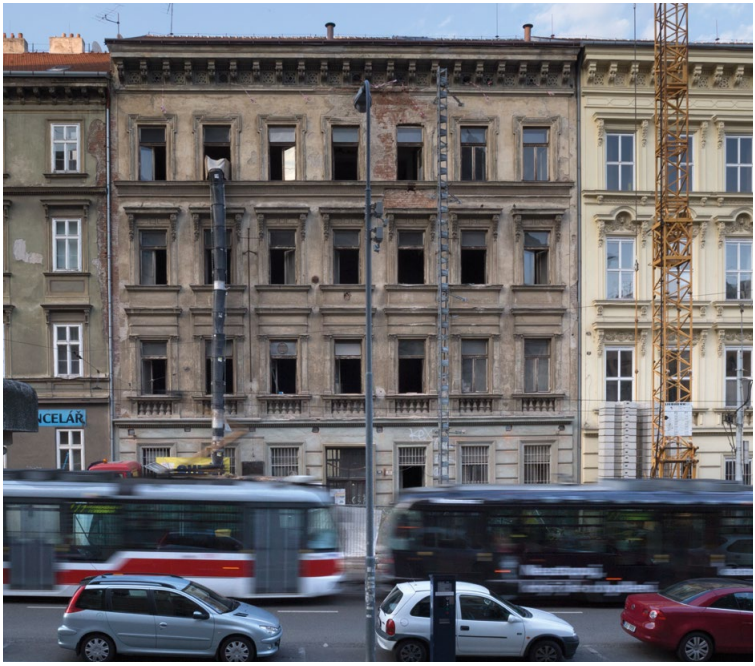

Studentský život

S kamarádem Julkem, který hrál v kostele na housle, si po odchodu z Petrova našli malý pokoj na ulici Panenská (u Dominikánského náměstí), kde byli jejich sousedy přes dvůr například bratři Mrštíkové. Užívali si studentského života, a aby si přilepšili, chodili pravidelně do brněnských ulic zpívat a vybírali za to peníze.

Na přelomu devatenáctého a dvacátého století vypadala ulice Panenská trochu jinak, než jak ji známe dnes. Jednalo se o mnohem delší, úzkou ulici, kde bydlelo chudší obyvatelstvo města, především řemeslníci. Na začátku dvacátého století proběhla v Brně rozsáhlá asanace zástavby. Panenská tak přišla o dvacet domů. V současnosti tedy již dům, kde Mucha krátce bydlel, nestojí.

Slovanské gymnázium

Výtvarné začátky

Po ukončení obecné školy v Ivančicích nastoupil v říjnu 1872 Mucha na Slovanské gymnázium, první české gymnázium v Brně. Jako student se však Alfons Mucha příliš neosvědčil. Kromě kreslení měl se zbytkem předmětů potíže. Druhý a třetí ročník opakoval a v roce 1877 byl z gymnázia vyloučen.

Jeho studium na gymnáziu však nebylo jen neúspěšné. Muchu zde učil kreslení akademický malíř Josef Zelený, který v něm rozpoznal talent a který se stal jeho rádcem a velkým podporovatelem. Snažil se přemluvit rodiče, aby dali Alfonse studovat na pražskou Akademii. I když tam nakonec přijat nebyl, údajně pro nedostatek talentu, měl Alfons Mucha o svém dalším směřování jasno. Chtěl být malířem. Pracoval jako malíř dekorací ve Vídni, poté se přesunul do Mnichova, kde se stal žákem mnichovské Akademie výtvarných umění a od roku 1886 se usadil v Paříži, kde začala jeho velká kariéra.

Moravské zemské muzeum

Návraty do Brna

V roce 1906 se Mucha na krátko vrátil z Ameriky do Čech, aby se oženil s Marií Chytilovou. V Peci pod Čerchovem, kde trávili s novomanželkou svou svatební cestu, vytvořil s její asistencí (kreslila rostlinné dekorativní rámce) sérii šesti Blahoslavenství, výjevů z 5. kapitoly Evangelia sv. Matouše pro vánoční číslo časopisu Everybody's magazine. V roce 1912 ho prodal Zemskému muzeu v Brně (nyní Moravské zemské muzeum). Vždy, když projížděl Brnem, se nezapomněl zastavit v muzeu, aby se na své dílo podíval. Aktuálně se dílo nachází ve sbírce Moravské galerie v Brně.

ZDROJE TEXTACÍ

BRABCOVÁ, Jana A. Alfons Mucha. Praha: Svoboda, 1996. Malá galerie (Svoboda). ISBN 80-205-0015-4.

MUCHA, Jiří. Alfons Mucha. 3. vyd. (reedice 2. opr. a dopl. vyd.). Praha: Mladá fronta, 1994. ISBN 80-204-0428-7.

1. české gymnasium v Brně: sborník ke stému výročí jeho založení. Brno: Muzejní spolek pro uchování bratrských památek a tisků v Kralicích nad Oslavou, 1967.

text: TIC BRNO

foto: Moravská galerie v Brně, TIC BRNO (Michal Růžička), Polina Davydenko, Studio Flusser, BVV, © Centrála cestovního ruchu – Jižní Morava, statutární město Brno

titulka: Alfons Mucha: Plakát k výstavě Slovanské epopeje v Brně (1930)

TIC BRNO p.o. finančně podporuje statutární město Brno.

2018, dotisk 2026

www.ticbrno.cz

www.gotobrno.cz